

Marlena Hałas

Wspomaganie rozwoju wychowanków i wsparcie rodziny w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ustce

„Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są prowadzone dla dzieci i młodzieży, które z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym są zagrożone niedostosowaniem społecznym i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i socjoterapii, oraz posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym”¹.

Jednym z efektywnie działających ośrodków w województwie pomorskim jest Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ustce. Wspomaganie rozwoju wychowanków w ośrodku socjoterapii wymaga holistycznego podejścia, które uwzględnia ich potrzeby, zarówno emocjonalne, społeczne, jak i edukacyjne. Jest to kluczowe działanie, które ma pomóc pokonać trudności oraz rozwijać umiejętności niezbędne do prowadzenia życia opartego na przestrzeganiu zasad moralnych i etycznych. Wsparcie rodziny wychowanków naszego ośrodka jest niezwykle istotne, ponieważ to ona odgrywa kluczową rolę w rozwoju i procesie terapeutycznym. Wsparcie to również oparte jest na holistycznym podejściu i uwzględnia różnorodność rodzin i ich sytuacji życiowych. Podejmowane działania mają na celu stworzenie warunków do odpowiedniego rozwoju i zdrowia emocjonalnego nie tylko wychowanków, ale również ich środowiska rodzinnego.

Należy pamiętać, że wspieranie rozwoju podopiecznych i ich rodzin to proces ciągły, który wymaga włączenia i zaangażowania wszystkich stron: nauczycieli, pracowników socjalnych, terapeutów, psychologów i innych specjalistów. Dobre współdziałanie oraz skupienie się na indywidualnych potrzebach wychowanków i ich rodzin są niezbędne do osiągnięcia sukcesu zarówno w edukacji, jak też w rozwoju społecznym.

Rozpoznanie indywidualnych potrzeb każdego wychowanka jest kluczowe w pracy w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ustce. Wspieranie poprzez podejście holistyczne bierze pod uwagę historię życia każdego dziecka, ale również zawiera cele osobiste oraz wyzwania. Dla każdego z naszych podopiecznych opracowywany jest spersonalizowany plan tera-

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. poz. 1872).

peutyczny, który uwzględnia wszystkie jego potrzeby. Jest on elastyczny i podlega regularnej ocenie oraz modyfikacjom. Zapewnienie wychowankom wsparcia w zakresie nauki i edukacji poprzez dostosowanie programów nauczania do indywidualnych potrzeb i potencjału oraz umożliwienie kontaktu z nauczycielami i specjalistami, przyczynia się do wsparcia rozwoju umiejętności społecznych i emocjonalnych. Jest to również kluczowy aspekt opieki nad młodzieżą. Tworzenie w placówce środowiska inkluzywnego daje szansę i nadzieję na to, że dostrzeżone i zaspokojone zostaną wszystkie potrzeby naszych wychowanków z uwzględnieniem ich różnorodności.

Poprzez podejmowane przez specjalistów pracujących w ośrodku działania rozwijane są umiejętności życiowe młodych ludzi. Na bieżąco wprowadzane są programy wychowawcze i profilaktyczne, które pomagają rozwijać takie umiejętności życiowe jak: zarządzanie stresem, rozwiązywanie konfliktów, komunikacja interpersonalna. W planowaniu swoich działań specjaliści biorą pod uwagę partnerstwo z rodzicami, uwzględniając perspektywę i cele rodziny. Utrzymywanie regularnych kontaktów z rodzicami, informowanie ich na bieżąco o postępach dziecka oraz zaangażowanie ich w proces terapeutyczny z pewnością buduje zaufanie. Niezbędna jest otwarta i rzetelna komunikacja. Bardzo ważne jest również zachęcanie rodziców do nawiązywania kontaktów z innymi rodzinami, które mogą być źródłem wsparcia i zrozumienia. W swoich działaniach wychowawcy bardzo często zachęcają rodziców do skorzystania z pomocy z zewnętrznych zasobów i specjalistów, którzy mogą dostarczyć dodatkową pomoc, taką jak: wsparcie psychologiczne, terapia rodzinna czy poradnictwo. Pedagogizacja rodziców w zakresie profilaktyki i zdrowego stylu życia pomaga w zapobieganiu pojawiającym się problemom emocjonalnym i społecznym u ich dzieci. Podczas podejmowanych działań zawsze należy być wrażliwym na indywidualne różnice w potrzebach i konkretne sytuacje w rodzinie.

Wszystkie osoby pracujące z młodymi ludźmi biorą pod uwagę i rozwijają ich umiejętności interpersonalne. Różne działania i aktywności, związane chociażby ze współpracą z lokalnymi społecznościami i organizacjami, dają naszym wychowankom szansę na zaangażowanie się oraz integrację, sprzyjają rozwijaniu samodzielności i odpowiedzialności za własne de-

czyje i czyny. Na dołączonych do artykułu zdjęciach przedstawione zostały różne przedsięwzięcia, w których uczestniczyła nasza młodzież. Były to m.in.: (a) spotkania: z wiceprezesem Fundacji Latorośl Słupsk Przemysławem Kacą i artystą Andrzejem Rapitą, z profesorem Brunonem Hołystem – światowej sławy specjalistą z zakresu kryminologii, kryminalistyki i suicydologii, z profesorem Norbertem Malcem – kryminologiem i kryminalistyką, z dzielnicowym Komisariatu Policji w Ustce Marcinem Zamościkiem; (b) imprezy: Dzień Nauczyciela, rajd pieszy z Klubem Turystyki Pieszej i Krajoznawczej „Po horyzont”, zajęcia z Wojskiem Obrony Terytorialnej.

Specjaliści pracujący z młodzieżą regularnie dokonują ewaluacji procesów wychowawczych, aby stale doskonalić swoje podejście i zwiększać skuteczność wsparcia młodego człowieka i jego rodziny. Ciągłe doskonalenie i rozwijanie kompetencji zawodowych pracowników sprawia, że kadra pracująca w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ustce jest na bieżąco z najnowszymi metodami terapeutycznymi oraz rozwija umiejętności pracy z podopiecznymi.

Troska o wszechstronny rozwój wychowanków, dostosowywanie strategii do ich aktualnych potrzeb i budowanie pozytywnej atmosfery współpracy może znacząco przyczynić się do sukcesu procesu socjoterapii. Efektywne funkcjonowanie społeczne w młodzieżowym ośrodku socjoterapii jest kluczowe dla rozwoju podopiecznych, szczególnie gdy funkcjonują oni w niesprzyjających warunkach rodzinnych lub przeżyli trudności w relacjach społecznych wcześniej. Dbałość o ten aspekt pomaga młodym ludziom rozwijać zdrowe relacje, a jednocześnie stanowi istotny element terapii.

Netografia:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (Dz. U. nr 296, poz. 1755) <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20112961755/O/D20111755.pdf> [dostęp: 15.11.2023]
- Kaniowska T., Wykaz aktów prawnych dla MOW i MOS, aktualizacja 15.03.2013 r., Ośrodek Rozwoju Edukacji, <https://www.ore.edu.pl/wp-content/plugins/download-attachments/includes/download.php?id=7198> [dostęp: 15.11.2023]
- Tocharska O., Prawa obowiązki. Poradnik dla wychowanków MOS-ów i MOW-ów, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2010. <https://www.ore.edu.pl/wp-content/plugins/download-attachments/includes/download.php?id=17974> [dostęp: 15.11.2023]

Marlena Hałas

Doradca metodyczny ds. wspomaganie wychowawców świetlic, burs internatów w Pomorskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku. Wieloletni wychowawca w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ustce. Społeczny kurator rodzinny – Sąd Rejonowy w Słupsku, III Wydział Rodzinny i Nietletnich.